

Şirk: Allah’a Ortak Koşmak

17 Aralık 2013

Hadisler

Ebû İdrîs diyor ki, “Muâviye’yi hutbe verirken dinledim. O, Allah Resûlü’nden (sav) az hadis nakledirdi. Hutbesinde Resûlullah’ın şu sözlerini işittiğini naklediyordu: ‘Bir mümini kasten öldüren kimse veya Allah’ı inkâr etmiş olarak ölen kimse hariç, Allah’ın her günahı bağışlayacağı umulur.’” (N3989 Nesâî, Muhârebe, 1)

Abdullah (b. Mes’ûd) (ra) anlatıyor: Resûlullah’a (sav) “Allah katında en büyük günah nedir?” diye sordum. “Seni yarattığı hâlde Allah’ın bir denginin olduğunu kabul etmendir.” buyurdu. (B4761 Buhârî, Tefsîr, (Furkân) 2)

Abdullah (b. Mes’ûd) tarafından rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Her kim Allah’a bir şeyi ortak koşarak ölürse cehenneme girer.” (M268 Müslim, Îmân, 150)

Abdurrahman’ın, babası Ebû Bekre’den rivayet ettiğine göre, Resûlullah (sav), “Size en büyük günahın ne olduğunu söyleyeyim mi?” diye sorunca, ashâb, “Evet, buyur ey Allah’ın Resûlü!” dediler. Bunun üzerine Resûlullah, “Allah’a ortak koşmak ve anaya babaya saygısızlık etmektir...” buyurdu. (B5976 Buhârî, Edeb, 6)

Açıklama

Risâletin beşinci yılıdır. Atalarının taptığı putlardan vazgeçmek istemeyen müşrikler, Müslüman olanları dinlerinden döndürmek için her türlü işkence ve eziyeti yaparlar. Bu işkencelere dayanamayan ve tek istekleri hür bir şekilde ibadet etmek olan Ca’fer b. Ebû Tâlib ve arkadaşları Resûlullah’tan hicret için izin alırlar.¹ Yaklaşık yüz kişiyle Habeş kralı Necâşî’nin ülkesine giderler.² Necâşî, huzuruna kabul ettiği muhacirlere, kendilerini, kavimlerinin dinini bırakacak kadar etkileyen bu dinin nasıl bir din olduğunu sorar.

Ca’fer b. Ebû Tâlib hemen söz alır ve “Ey kral!” diyerek başlar sözlerine, “Biz cahil, putlara tapan, leş yiyen, çirkin işler yapan, akrabalarla bağları koparan, komşuya kötü davranan, kuvvetlinin zayıfı yiyip bitirdiği bir toplum idik. Sonra, Allah, bize soyunu, doğruluğunu, güvenilirliğini ve iffetini bildiğimiz bir elçi gönderinceye kadar da bu hâl üzere devam ettik. O elçi bizi Allah’a, onu birlemeye ve ona kulluğa davet etti. Atalarımız ve bizim Allah’tan başka taptığımız, taş ve putları terk etmeye çağırdı. Doğru sözlü olmayı, emaneti ehline vermeyi, akrabayla ilişkiyi sürdürmeyi, güzel komşuluk yapmayı, haramlardan ve kan davası gütmekten kaçınmayı emretti. Çirkin işleri, yalan konuşmayı, yetim malı yemeyi ve iffetli hanımlara iftira atmayı bize yasakladı. Sadece Allah’a kulluk etmemizi ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmamamızı istedi...”

Biz de Allah Resûlü'nü tasdik ettik, iman ettik, getirdiği şeylere tâbi olduk, sadece Allah'a ibadet ettik ve ona hiçbir şeyi ortak koşmadık, bize haram kıldıklarını haram, helâl kıldıklarını helâl kabul ettik. Bundan dolayı da kavmimiz bize düşmanlık besledi, bizi Allah'a ibadetten, putlara tapmaya döndürmek, önceden helâl saydığımız kötü şeyleri helâl saymamız için eziyet ettiler ve dinimizden dönmemiz için bize işkence ettiler..."³

Ca'fer'in son derece etkileyici cümlelerle özetlediği gibi onların tek amaçları ortağı ve benzeri olmayan,⁴ doğmamış ve doğurulmamış⁵ Rablerine kulluk etmektir. İşkence görmeden, rahatça inançlarının gereğini yerine getirebilmektir. Onlar her kıyamda kâfirlerin inkârından ve müşriklerin ortak koştuklarından uzak olan⁶ Rablerine, "Yalnız sana kulluk eder, yalnız senden yardım isteriz."⁷ diyerek iman ve ibadet etmek istiyorlardı. Onlar, şirk ve küfürden koparak tevhidi, sadece ve sadece Allah'a kulluk etmeyi seçmişlerdi.

Küfür, Resûlullah'ın davetini kabul etmemek, getirdiklerini inkâr etmektir; Allah'a, Peygamberi'ne, Peygamberi'ne indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaplara, meleklerine, âhiret gününe inanmamak...⁸

Ne kötü şeydir Allah'ı tanımamak; O'nu inkâr etmek, şeytanın saptırdığı kimseler⁹ hatta dostları¹⁰ olmak, cehennem azabını hak etmek, affedilmemek¹¹ ve affedilme ihtimali bile bulunmamak...¹²

Küfür, imanın zıddıdır ve onunla asla bağdaşmaz ve bir araya gelemmez.¹³ Allah kimseyi iki kalpli yaratmamıştır.¹⁴ İnsanın bir kalpte iki zıt şeyi, iman ile küfrü bir arada bulundurması düşünülemez.¹⁵ Bırakın kâfir olmayı, bir Müslüman'ı küfürle suçlamak, onun kâfir olduğunu söylemek bile o kadar ağırdır ki Resûlullah, "Bir adam (din) kardeşini kâfirlikle itham ederse ikisinden biri bu söz sebebiyle kâfir olur."¹⁶ ve "Bir Müslüman, bir Müslüman'a 'kâfir' dediğinde, şayet o gerçekte kâfirse (söz yerini bulmuş) olur. Fakat eğer o kâfir değilse bunu söyleyen kendisi kâfir olur."¹⁷ buyurarak böyle bir sözün kişiyi imanından edebileceğini hatta bir mümini kâfir olarak nitelemenin, onu öldürmek gibi olduğunu söylemiştir.¹⁸ Çünkü Müslüman bir insanı kâfirlikle nitelemek imanla bağdaşmaz.¹⁹

"O hâlde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz? Allah insanı pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı. Cinleri alevli ateşten yarattı. O hâlde Rabbinizin nimetlerinden hangisini yalanlayabilirsiniz?"²⁰ diyerek inkârcıların nankörlüğünü anlatmaktadır Yüce Rabbimiz.

Rahmân'ı inkâr eden kâfirler kendi içlerinden bir uyarıcı gelmesine şaşırarak,²¹ gerçeği yalanlayıp²² Allah'ın âyetleri hakkında tartışmaya başlamıştır.²³ Onların amaçları âyetleri etkisiz bırakıp Allah'ın nurunu söndürmektir.²⁴ Bu durumda varacakları yer cehennem,²⁵ tadacakları ise acı verici bir azaptır.²⁶

Şeytanların dostu²⁷ ve birbirlerinin yardımcıları²⁸ olan zalim²⁹ inkârcılar Resûlullah'ın peygamber olduğunu kabul etmemiş, onu sihirbazlıkla ve delilikle suçlamışlardır.³⁰ Kur'an'ın

neden bir defada indirilmediğini soran kâfirlere³¹ Yüce Allah, “Eğer sana kâğıt üzerine yazılmış bir kitap indirseydik de onlar elleriyle ona dokunmuş olsalardı yine de kâfirler, ‘Bu, apaçık büyüden başka bir şey değildir.’ derlerdi.”³² buyurarak onların inatçılığını bizlere göstermiştir. Çünkü onlar, sadece zanlarına uyarak³³ Allah’ın varlığını inkâr etmişlerdir.

Allah yolundan alıkoyan ve âyet sanılsın diye sözlerini eğip bükmeye çalışan kâfirler, dünyayı âhirete tercih ederek³⁴ âhireti inkâr etmişlerdi.³⁵ İnkârları o dereceye varmıştı ki azılı inkârcılardan Übey b. Halef bir gün çürümüş kemikleri alıp eliyle kırarak, “Ey Muhammed, Allah şu çürümüş kemikleri nasıl diriltecek?” diye sormuştu. Cevabını geciktirmeden kesin ve net bir şekilde veren kutlu Elçi, “Onları Allah diriltecek. Sonra öldürecek. Sonra da seni cehenneme sokacak.” diyerek Rabbinin şu âyetini okudu: “De ki: Onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Çünkü O, her türlü yaratmayı gayet iyi bilir.”³⁶ Çürümüş kemiklerin tekrar diriltilebileceğini akılları almayan bu kâfirler, âhireti,³⁷ yeniden dirilmeyi³⁸ ve kıyameti inkâr edip alevli bir ateşi hak etmişlerdir.³⁹

“Beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin; sakın bana nankörlük etmeyin!”⁴⁰ buyuran Rabbimiz, göğü yaratan, bize Kur’an ve hikmetle yol gösteren,⁴¹ faydalanıp geçinmemiz için hayvanları ve bitkileri bize sunan, bineceğimiz vasıtalar⁴² yaratandır. Güneş ve ayı hizmetimize sunandır.⁴³ Sayamayacağımız kadar bol nimetleri bize verendir.⁴⁴ O hâlde, Rabbimizin hangi nimetlerini yalanlayabiliriz?⁴⁵ Ancak kâfirler yalanlar, edindikleri nimetleri Rablerinin verdiğini inkâr eder, “Kendim kazandım.” der Kârûn misali.⁴⁶ Sıkışınca, başına bir bela gelince yalvarır Firavun gibi. Ama Rabbi, onu beladan kurtarınca yine azmaya ve nankörlüğe başlar.⁴⁷

Kureyş’in zengin kâfirlerinden velîd b. Muğîre bir gün Peygamberimizin yanına gelir ve okunan Kur’an’ı dinler. Dinlediği Kur’an’dan etkilenir, kalbi titrer, duygulanır gibi olur ama yine de inanmaz.⁴⁸ Bunun üzerine şu âyetler iner: “O, düşündü taşındı, ölçtü biçti... Kahrolası nasıl da ölçtü biçti! Yine kahrolası, nasıl ölçtü biçti! Sonra (Kur’an hakkında) derin derin düşündü. Sonra yüzünü ekşitti, kaşlarını çatı. Sonra arkasını döndü ve büyüklük taslayıp şöyle dedi: ‘Bu (Kur’an), ancak nakledilegelen bir sihirdir. Bu, ancak insan sözüdür.’”⁴⁹

Kibir yani kendini büyük görme, kâfirin temel vashydı. Çağlar değişse de inkârcının gururu değişmezdi, değişmemişti de. Kendini büyük gören kâfirler Salih Peygamber’in kavminde de vardı,⁵⁰ Musa’nınkinde de... Zaten şeytan da kibriden dolayı Âdem Peygamber’e secde edip saygı duymaktan kaçınmış değil miydi?⁵¹ O kadar mucizeye tanıklık etmesine rağmen Firavun’u iman etmekten alıkoyan da kibri değil miydi?⁵²

Şirk ise Allah’a ortak koşmak; Allah’ın varlığına inanmakla birlikte onun tek olduğunu, O’ndan başka ilâh olamayacağını kabul etmemek,

Allah’tan başka tanrılar edinmekti.⁵³ Allah katında şefaathçi olması ümidiyle Allah’tan başka varlıklara (putlara) tapınmak,⁵⁴ dua edip medet ummak,⁵⁵ onlardan yardım istemektir.⁵⁶ Tüm

bunlar sadece Allah’a ait olan bir hakkı başka varlıklarda da görmeye teşebbüs etmek demektir. Bu yüzden Kur’an’da şirkin büyük bir zulüm/haksızlık olduğu ifade edilmiştir.⁵⁷

Peygamber Efendimizin ifadesiyle, “Seni yarattığı hâlde Allah’ın bir dengi olduğunu kabul etmek” Allah katında en büyük günahdır.⁵⁸ Allah, kendisine ortak koşulmasını asla bağışlamayacak⁵⁹ ve şirk koşanların amellerini boşa çıkaracaktır.⁶⁰ Nitekim Peygamberimiz, “Her kim Allah’a bir şeyi ortak koşarak ölürse cehenneme girer.” buyurmuştur.⁶¹

Resûlullah (sav) bir keresinde de kendine has üslûbuyla “Size en büyük günahın ne olduğunu söyleyeyim mi?” diye sorunca ashâb, “Evet, buyur ey Allah’ın Resûlü!” demişti. Bunun üzerine Allah Resûlü, “Allah’a ortak koşmak ve anaya babaya saygısızlık etmektir.” demiş ve bu günahlara “yalan söz” ile “yalancı şahitliği” de eklemiştir.⁶²

Şirk koşmamak, yalnız Allah’a kulluk etmek o kadar önemliydi ki Mi’rac’da çıktığı Sidretü’l-Müntehâ’da⁶³ şirk koşmadan ölen kimsenin büyük günahlarının bağışlanacağı Rabbimiz tarafından müjdeleniyordu.⁶⁴ Hatta kutlu Elçi, hırsızlık ve zina yapsa da Allah’a ortak koşmadan ölenin cennete gireceğini ve⁶⁵ onlara şefaate edeceği müjdesini de veriyordu.⁶⁶ Nitekim “Allah’ın kullar üzerindeki hakkı, O’na, şirk koşmaksızın ibadet etmek; kulların Allah üzerindeki hakkı, kendisine şirk koşmayana azap etmemektir.”⁶⁷ buyuruyordu Peygamberimiz.

Şirki çağrıştıran davranışlar, sözler bile hoş görülmez dinimizde. Ashâbın Hz. Peygamber komutasında Hudeybiye’ye gittiği gece yağmur yağar. Bunun üzerine münafıkların lideri Abdullah b. Übey, “Bu yağmur güz mevsimi yıldızının işidir! Şi’râ yıldızından dolayı bize yağmur yağdı.” der.⁶⁸ Ardından Hz. Peygamber, ashâba sabah namazını kıldırır, selâm verir ve yüzünü cemaate dönerek, “Rabbinizin ne dediğini biliyor musunuz?” buyurur. Ashâb büyük bir teslimiyet içerisinde, “Allah ve Resûlü daha iyi bilir.” cevabını verir. Resûlullah, “Allah buyurdu ki: ‘(Bu gece) kullarımdan kimi mümin kimi de kâfir olarak sabahladı. Kim, Allah’ın fazlı ve rahmetiyle yağmur yağdı derse o bana iman etmiş, yıldızın yağmur yağdırdığını inkâr etmiştir. Kim de yıldızın şöyle doğup batmasıyla yağmur yağdı derse beni inkâr etmiş, yıldızın iman etmiştir.’”⁶⁹ der.

Yeryüzünde yürüyen her canlının rızkını veren⁷⁰ sadece Allah Teâlâ’dır.

Yiyecek, içecek, yağmur, ekin her ne türlü nimet varsa onu Allah’tan başkasının verdiğine, verebileceğine inanmak İslâm inancına göre şirktir. Hatta Hz. Peygamber, kendisine “Allah ve sen istersen” diyen kimseye, “Beni Allah ile denk mi tutuyorsun!” sözüyle tepki göstererek sadece, “Mâşallah” (Allah isterse) demesini istemiştir.⁷¹

Hastalığı da şifayı da veren Allah’tır.⁷² O’ndan başkasından medet ummak, şifa ve deva gibi bir şeyi başkasının yapabileceğini sanıp beklemek de şirktir. Elbette tedaviler, araçlar ve vesileler olacaktır. Ama nihayetinde şifayı veren Allah’tır. Hz. İbrâhim’in, putlara tapan babası ve kavmine dediği gibi, “Sizin ve geçmiş atalarınızın taptığı şeyleri gördünüz mü? Şüphesiz onlar benim

düşmanımdır. Ancak âlemlerin Rabbi olan Allah, dostumdur. Beni yaratan ve bana doğru yolu gösteren O'dur. Beni yediren içiren O'dur. Hastalandığım zaman da şifa veren O'dur.”73

Allah'tan başkası adına yemin etmek ve doğru söylediğine bir başka gücü şahit tutmak da şirktir. Resûlullah (sav), “Kim Allah'tan başkasının adına yemin ederse şirk koştur.”74 “Kim ‘Lât’a yemin olsun ki’ diyerek yemin ederse derhâl ‘Lâ ilâhe illâllâh’ (Allah'tan başka ilâh yoktur.) desin.”75 diyerek kesin bir karar ve niyetle söz verirken ya sadece Allah'ın adını anmamızı76 ya da susmamızı söylemiştir.77 Hatta Kâbe'ye yemin etmek bile hoş karşılanmamış; yanlış anlaşılmasın, şirke yol açmasın diye, “Kâbe üzerine yemin olsun.” şeklindeki bir yemin, “Kâbe'nin Rabbine yemin olsun.” şeklinde düzeltilmiştir.78

Resûl-i Ekrem Efendimiz her fırsatta müminleri şirkten uzak durmaları konusunda uyarıyor, yeni Müslüman olanlardan Allah'a kesinlikle ortak koşturamaları konusunda biat alıyordu.79 Yine bu endişesinden dolayı veda Haccı'nda, “Allah'a ortak koşturmayın!” buyurarak bu hususu bir kez daha dile getiriyordu.80 Çünkü cennete girmenin ve cehennemden kurtulmanın81 ilk şartı şirke düşmemektir.82

Fakat şirk sadece açık bir şekilde Allah'a ortak koşturaktan ibaret değildi. Hz. Peygamber'in ümmeti için endişelendiği şirk bundan çok daha tehlikeliydi. Peygamber (sav), “Ümmetim hakkında en çok korktuğum şey, Allah'a ortak koşturamalarıdır. Bilmiş olunuz ki onlar, güneşe, aya veya puta tapacaklar diyecek değilim. Fakat onlar birtakım ibadetleri Allah'tan başkası için işleyecekler ve gizli bir şehvet arzulayacaklar.”83 buyurarak gizli bir şirk tehlikesine işaret etmiştir.

Namazı başkası görüyor diye her zamankinden güzel kılmak, başkasının hatırı için oruç tutmak, başkası takdir etsin diye sadaka vermek, ibadetlerini Allah'tan başkası için yapmak yani riya ve gösterişe kaçmak iman bakımından son derece tehlikeli görülmüş ve gizli şirk olarak nitelendirilmiştir.84 Hz. Peygamber, Hz. Ebû Bekir'e hitaben, “Bu canı bu tende tutan Allah'a yemin ederim ki gerçekten şirk, karıncanın deprenişinden daha gizlidir. Sana, söylediğin zaman şirkin azını ve çoğunu senden giderecek bir şey söyleyeyim mi? De ki, ‘Allah'ım! Bildiğim hâlde şirk koşturaktan sana sığınırım, bilmeden şirk koşturaysam senden mağfiret dilerim.”85 buyurarak gizli şirke karşı uyarılmış, bundan kaçınması gerektiğine işaret etmiş ve bu hususta Allah'a sığınmasını öğütlemiştir.

“Hiçbir şeye gücü yetmeyen bir köle ile güzel rızıklardan Allah yolunda harcayan hür bir kimse hiç aynı olur mu?”86 “Kör ile gören, karanlık ile aydınlık bir olur mu?”87 “Dilsiz, hiçbir şey beceremeyen ve bir hayrı da olmayan kimse ile doğru yolda yürüyen ve adaleti emreden kimse eşit olur mu?”88 diyerek Yüce Rabbimiz şirke düşen ile inanan yani müşrik ile mümin arasındaki derin farkı veciz bir şekilde anlatıyordu bize.

O kadar farklı ki müminler, Allah'ı tek kabul edip yalnız O'na iman ederken; müşrikler, Allah'a inanmakla beraber O'na ortak koşarlar.89 O müşrikler, Kâbe'yi, değil bir sineği yaratmak,90

kendileri dahi yaratılmış olan⁹¹ putlarla doldurarak⁹² onlardan yardım ve şefaât bekler,⁹³ rahmetlerini umarlar.⁹⁴ Sadece isimden ibaret olan putlar için⁹⁵ kestikleri kurbanlardan pay ayırıp⁹⁶ bununla Allah'a yakınlaştıklarını zannederler.⁹⁷

"O müşriklere, 'Rızık veren kim?' diye sorsan, rızık verenin de her işi idare edenin de Allah olduğunu söylerler."⁹⁸ Ama bir yandan da meleklerle ve cinlere tapıp⁹⁹ insanları Allah'ın yolundan saptırmak için ortak koşarlar.¹⁰⁰ Allah'ın doğurduğunu¹⁰¹ söyleyip meleklerin O'nun kızları olduğu¹⁰² iftirasını atarlar.

O müşrikler Yüce Kitabımız Kur'an'ı da yalanladılar.¹⁰³ Onun uydurulmuş olduğunu söylediler.¹⁰⁴ Bir büyüdür, dediler.¹⁰⁵ Eskilerin masallarına benzettiler.¹⁰⁶ Kur'an'ı kabullenemediler ve Resûlullah'ın karşısına dikilip, "Ya bundan başka bir Kur'an getir veya bunu değiştir!" dediler.¹⁰⁷ Zaten onlar güvendikleri, bir zamanlar Muhammedü'l-Emîn dedikleri elçiye de inanmamak için türlü türlü mazeret ve isteklerle geliyorlardı. Biliyordu Yüce Allah, o inatçı müşriklerin istedikleri mucizeler gelse bile inanmayacaklarını.¹⁰⁸ Neler istemediler ki! "Allah'ı ve melekleri gözümüzün önüne getirmelisin...", "İçinden ırmaklar akan bağların olmalı...", "Altından bir evin olmalı...", "Üzerimize gökten parçalar yağdırmalısın..." dediler. Daha neler neler!¹⁰⁹ Anlamak istemiyorlardı âlemlerin Rabbinden bir lütuf olduğunu ve O'nun, ancak istediğini elçi seçebileceğini, mal ile para ile peygamberliğin elde edilemediğini...

Asırlar geçmesine rağmen iman ile inkâr, aydınlık ve karanlık misali yeryüzünden hiç eksilmedi. Ama bir gün gelecek, her şey sona erecektir. Güneş dürülecek, yıldızlar sönecek, dağlar yürütülecek,¹¹⁰ sûra üflenip kıyamet kopacaktır. O gün inkârcılar kabirlerinden çıkartılacak¹¹¹ ve ellerini ısırp, "Keşke o peygamberle birlikte bir yol tutsaydım...",¹¹² "Keşke Allah'a ve Resûl'e itaat etseydik...",¹¹³ "Âh, keşke dünyaya geri döndürülsek de Rabbimizin âyetlerini yalanlamasak ve müminlerden olsak...",¹¹⁴ "Keşke ölüm her şeyi bitirseydi..."¹¹⁵ diye pişman olacaklar. İşte pişman oldukları o gün, "Ey inkâr edenler! Bugün özür dilemeyin! Siz ancak yapmakta olduklarınızın karşılığını görüyorsunuz." denilecek,¹¹⁶ inkâr ve şirk koşmalarının karşılığında ateşe atılacakken, "Dünyadaki hayatınızda bütün güzel şeylerinizi harcadınız, onların zevkini sürdünüz. Bugün ise yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızdan ve yoldan çıkmanızdan dolayı alçaltıcı bir azap göreceksiniz!",¹¹⁷ cehennem ateşine itilirken, "İşte yalanlayıp durduğunuz ateş budur!" denilecek.¹¹⁸

O gün o kadar korkunç, zor ve ağırdır ki inkâr üzerine kurulu bir yola sapıp peygamberi dinlemeyenler yerin dibine batırılmayı temenni ederler.¹¹⁹ Yalvarırlar cehennemin bekçilerine, "Rabbimize dua edin de bizden, bir gün azabımızı hafıfletsin!" diye.¹²⁰ O gün Allah, içlerinde en hafif azaba mahkûm olana, "Dünya ve içindeki bütün varlıklar senin olsa bu azaptan kurtulmak için onları fidye verir miydin?" diye sorduğunda, o kimse de "Evet!" diyecektir.¹²¹ Fakat o gün herhangi bir fidyenin kabul edilmesi söz konusu değildir: "Şüphesiz inkâr edip kâfir olarak ölenler var ya, dünya dolusu altını fidye verseler bile bu, hiçbirisinden asla kabul edilmeyecektir. Onlar için elem dolu bir azap vardır. Onların hiçbir yardımcısı da yoktur."¹²²

O gün şirk bataklığında ömür sürenler boyunlarında demir halka ve zincirlerle kaynar suya sürüklenecek, sonra da ateşe atılacaklar.¹²³ Ateş, kâfirlerin yüzlerini öyle bir yakacak ki dişleri açıkta kaldığı için âdeta sırtır vaziyette olacaklar.¹²⁴ Susayıp su istedikleri zaman onlara kaynamış katran gibi bir su ikram edilecek de bu su yüzlerini bile kavurup gidecek.¹²⁵ İşte kâfirler ve müşrikler böyle acı bir azaba duçar olacak ve ebedî olarak cehennemde kalacaklar.¹²⁶

Fakat buna mukabil Allah'ın varlığına ve birliğine iman eden, O'na hiçbir şekilde ortak koşmayan, imanlarına zulüm (şirk) bulaştırmayan,¹²⁷ O'nun nimetlerine nankörlük etmeyen, salih ameller işleyen, Rablerine gönülden bağlanan mümin kullar ise her ne kadar günah işleseler de¹²⁸ Allah'ın rahmetine ve lütfuna kavuşacak ve Allah onları kendisine varan doğru bir yola iletecektir.¹²⁹ Şüphesiz, bu kimseler yaratıkların en hayırlılarıdır. Rableri katında onların mükâfatı, içlerinden ırmaklar akan, ebedî kalacakları Adn cennetleridir. Allah onlardan, onlar da Rablerinden razı olmuşlardır.¹³⁰ Onlar cennette, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, siddîklarla, şehitlerle ve salih kimselerle birlikte olacaklardır.¹³¹

Allah'a çağıran, salih amel işleyen ve "Ben Müslümanlardanım." diyen kimseden daha güzel söz söyleyen kim olabilir?¹³² Ne mutlu iman edip salih amel işleyenlere!¹³³

ve ne mutlu Peygamberimize öğretilen şu duaları edip, şirk ve küfre karşı bilincini diri tutanlara: "Allah'ım! Bilerek sana şirk koşmaktan sana sığınırım. Bilmeden böyle bir şey yapmışsam senden af dilerim."¹³⁴

"Allah'ım, fakirlikten, küfürden, şirkten, nifaktan ve görsün, duysunlar diye yapılan amelden sana sığınırım."¹³⁵

Kaynak notları

1 MZ9844, Heysemî, Mecmeu'z-zevâid, vl, 29.

2 HS2/170, İbn Hişâm, Sîret, II, 170-175.

3 HM1740 İbn Hanbel, I, 202.

4 En'âm, 6/163; HM20985 İbn Hanbel, v, 74.

5 İhlâs, 112/3.

6 Zümer, 39/67; Yûnus, 10/18; M7475 Müslim, Zühd, 46.

7 Fâtîha, 1/5.

8 Nisâ, 4/136.

9 İbrâhîm, 14/22.

- 10 Bakara, 2/257.
- 11 Nisâ, 4/48.
- 12 N3989 Nesâî, Muhârebe, 1.
- 13 HM8577 İbn Hanbel, II, 349.
- 14 Ahzâb, 33/4.
- 15 NT4/371, Mâverdî, en- Nüket ve'l-uyûn, IV, 371.
- 16 M215 Müslim, İmân, 111.
- 17 D4687 Ebû Dâvûd, Sünnet, 15.
- 18 B6105 Buhârî, Edeb, 73.
- 19 D2532 Ebû Dâvûd, Cihâd, 33.
- 20 Rahmân, 55/13-16.
- 21 Kâf, 50/2.
- 22 Kâf, 50/5.
- 23 Mü'min, 40/4.
- 24 Tevbe, 9/32.
- 25 Hâc, 22/51; Sebe', 34/5.
- 26 Nahl, 16/104.
- 27 Bakara, 2/257.
- 28 Enfâl, 8/73.
- 29 A'râf, 7/37.
- 30 Sâd, 38/4; Duhân, 44/14.
- 31 Furkân, 25/32.
- 32 En'âm, 6/7.
- 33 Yûnus, 10/36, 66.
- 34 İbrâhîm, 14/3.
- 35 A'râf, 7/45.

36 Yâsîn, 36/79; TT20/554 Taberî, Câmiu'l-beyân, XX, 554.

37 Fussilet, 41/7.

38 İsrâ, 17/49, 50.

39 Furkân, 25/11.

40 Bakara, 2/152.

41 Âl-i İmrân, 3/164.

42 İsrâ, 17/70.

43 İbrâhîm, 14/32, 34.

44 Nahl, 16/18; İbrâhîm, 14/34.

45 Rahmân, 55/13.

46 Kasas, 28/78.

47 Ankebût, 29/65, 66.

48 NM3872 Hâkim, Müstedrek, Iv, 1450 (2/507).

49 Müddessir, 74/18-25.

50 A'râf, 7/75-76.

51 Bakara, 2/34.

52 A'râf, 7/132-133.

53 Yûsuf, 12/106; Şu'arâ, 26/71.

54 Yûnus, 10/18.

55 B4497 Buhârî, Tefsîr, (Bakara) 22.

56 A'râf, 7/192, 197.

57 Lokmân, 31/13.

58 B4761 Buhârî, Tefsîr, (Furkân) 2.

59 Nisâ, 4/48.

60 En'âm, 6,/88; Zümer, 39/65.

61 M268 Müslim, Îmân, 150.

- 62 B5976 Buhârî, Edeb, 6.
- 63 M431 Müslim, Îmân, 279.
- 64 T3276 Tirmizî, Tefsîru'l- Kur'ân, 53.
- 65 M272 Müslim, Îmân, 153.
- 66 HM19847 İbn Hanbel, Iv, 405; BS21370 Beyhakî, es- Sünenü'l-kübrâ, X, 316.
- 67 B2856 Buhârî, Cihâd, 46.
- 68 vM2/590, vâkıdî, Meğâzî, II, 590.
- 69 B1038 Buhârî, İstiskâ, 28; M231Müslim, Îmân, 125.
- 70 Hûd, 11/6; Ankebût, 29/60.
- 71 HM1839 İbn Hanbel, I, 215.
- 72 Şuarâ, 26/80.
- 73 Şuarâ, 26/76-80.
- 74 D3251 Ebû Dâvûd, Nüzûr, 4.
- 75 D3247 Ebû Dâvûd, Nüzûr, 3.
- 76 D3248 Ebû Dâvûd, Nüzûr, 4.
- 77 D3249 Ebû Dâvûd, Nüzûr, 4.
- 78 HM5593 İbn Hanbel, II, 86.
- 79 T1439 Tirmizî, Hudûd, 12; HM24890 İbn Hanbel, vl, 68.
- 80 HM19198 İbn Hanbel, Iv, 339; HM19199 İbn Hanbel, Iv, 339.
- 81 İM3973 İbn Mâce, Fiten, 12; HM8496; İbn Hanbel, II, 343.
- 82 B1397 Buhârî, Zekât, 1; HM2380 İbn Hanbel, I, 265.
- 83 İM4205 İbn Mâce, Zühd, 21.
- 84 İM4204 İbn Mâce, Zühd, 21.
- 85 EM716 Buhârî, el-Edebü'l- müfred, 250.
- 86 Nahl, 16/75.
- 87 Ra'd, 13/16.

88 Nahl, 16/76.

89 Yûsuf, 12/106; Zümer, 39/38.

90 Hâc, 22/73.

91 A'râf, 7/191; Şu'arâ, 26/93.

92 M2244 Müslim, Cenâiz, 93: HM1302 İbn Hanbel, I, 152.

93 Yûnus, 10/18.

94 İsrâ, 17/57.

95 Yûsuf, 12/40; Hâc, 22/71.

96 En'âm, 6/136; Nahl, 16/56.

97 Zümer, 39/3.

98 Yûnus, 10/31.

99 Sebe', 34/40-42; En'âm, 6/100.

100 İbrâhîm, 14/30; Hûd, 11/19.

101 Sâffât, 37/158.

102 Sâffât, 37/150; Tûr, 52/39.

103 En'âm, 6/33; Mü'min, 40/70.

104 Sebe', 34/43.

105 Sâffât, 37/15.

106 Furkân, 25/5.

107 Yûnus, 10/15.

108 En'âm, 6/109; Hicr, 15/14- 15.

109 İsrâ, 17/91-93; Furkân, 25/8, 21.

110 Tekvîr, 81/1-3.

111 Mü'min, 40/16.

112 Furkân, 25/27.

113 En'âm, 66/33.

- 114 En'âm, 6/27.
- 115 Hâkka, 69/27.
- 116 Hâkka, 66/7.
- 117 Ahkâf, 46/20.
- 118 Tûr, 52/14.
- 119 Nisâ, 4/42.
- 120 Mü'min, 40/49.
- 121 M7083 Müslim, Sıfâtü'l- münâfıkîn, 51.
- 122 Âl-i İmrân, 3/91.
- 123 Mü'min, 40/71-72.
- 124 Mü'minûn, 23/104.
- 125 T2581 Tirmizî, Sıfatü cehennem, 4.
- 126 Hûd, 11/106-107.
- 127 En'âm, 6/82.
- 128 M272 Müslim, İmân, 153.
- 129 Nisâ, 4/175.
- 130 Beyyine, 98/7, 8.
- 131 Nisâ, 4/69.
- 132 Fussilet, 41/33.
- 133 Ra'd, 13/29.
- 134 EM716 Buhârî, el-Edebü'l- müfred, I, 250.
- 135 Sİ1023 İbn Hıbbân, Sahîh, III, 300.

Kaynak: Diyanet İşleri Başkanlığı, Hadislerle İslâm, 1. Cilt, s. 629-640